T. C.

MAARİF VEKİLLİĞİ

TEBLİĞLER DERGİSİ

HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ NEŞROLUNUR.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE ÇIKARILIR. TEK TEK SATILMAZ. ALÂKADAR MAKAM VE MÜESSESELERE DAĞITILIR. 50 NÜSHADAN İBARET BİR YILLIĞI KIRK KURUŞ MUKABİLİNDE ABONELERİNE GÖNDERİLİR.	11 Ağustos 1941 PAZARTESİ	CİLT : 3 SAYI : 132

KANUNLAR:

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan kanuna bağlı bir numaralı cetvelin Maarif Vekilliği kısmında bazı değişiklik yapılması hakkında kanun

Kanun No: 4086 — *Kabul tarihi: 4/VII/1941*
Neşri tarihi: 12/VII/1941

Madde 1 — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 30/VI/1939 tarih ve 3656 sayılı kanuna bağlı bir numaralı cetvelin Maarif Vekilliği taşra teşkilâtı kısmındaki kütüphaneler kadrosunda 9, 10 ve 11 inci dereceler hizasındaki «Müdür» unvanı «Müdür ve müdür muavini» şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7/VII/1941

Hatay'ın Anavatana ilhakından önce orada öğretmenlik yapanlara dair kanun

Kanun No: 4091 — *Kabul tarihi: 4/VII/1941*
Neşri tarihi; 12/VII/1941

Madde 1 — Hatay'ın Anavatana ilhakı tarihinden önce bu mıntakada en az iki müteakip ders yılı muvaffakiyetle öğretmenlik yapanlardan hiçbir zaman Türklük ve öğretmenlik haysiyet ve şerefini ihlâl eder harekette bulunmamış oldukları ve halen Türkiye Cümhuriyeti hudutları dahilinde bulundukları Maarif Vekilliği Müdürler Encümeni kararile tasdik edilenler, menşelerine bakılmaksızın mensup oldukları tedrisat zümresine göre ilk veya orta tedrisat öğretmenleri olarak tayin olunabilirler.

Madde 2 — Birinci madde mucibince tayin edileceklerin maaş dereceleri, 3888 sayılı kanunun muvakkat üçüncü maddesi hükmüne göre tespit olunur. Bunların kıdem ve terfi muameleleri 3656 sayılı kanunun umumî hükümlerine tâbidir.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

Madde 4 — Bu kanunu icraya Dahiliye, Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

7/VII/1941

Askerlik Kanununun 35 inci maddesini değiştiren 3920 numaralı kanunun "C„ fıkrasına bazı hükümler ilâvesi hakkında kanun

Kanun No: 4092 — *Kabul tarihi: 4/VII/1941*
Neşri tarihi: 12/VII/1941

Madde 1 — 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 inci maddesinin «C» fıkrasına aşağıdaki hükümler ilâve olunmuştur:

Lise mezunu olup da olgunluk imtihanlarında muvaffak olamadıklarından dolayı senesi içinde yüksek bir mektebe girememiş olanların askere sevkleri bir yıl geciktirilir. Bunlardan ertesi yıl yüksek bir mektebe girerek vesika gösterenler mektebe devam eden talebe hakkındaki hükümlere tâbi tutulurlar.

Olgunluk imtihanlarında muvaffak olamadıklarından dolayı askerlik muamelesi yapılıp ta kıt'aya sevkleri icap edenlerden şimdiye kadar sevkedilmemiş ve bu sırada olgunluk imtihanını verip yüksek tahsile başlamış veya bu yıl içinde başlıyacak olanlar da yukarıdaki fıkra hükmünden istifade ederler.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerini yürütmiye İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7/VII/1941

TALİMATNAMELER:

HUSUSÎ MEKTEPLER TALİMATNAMESİ [*]

Birinci Fasıl

Ahkâmı Umumiye

Madde 1 — Mekâtibi hususiye, masarifi efrat tarafından ve hükûmetçe tanınmış Türkiyeli cemaat ve cemiyet ve şirketler canibinden temin olunarak açılan mekteplerdir.

Bir veya birkaç fen, lisan veya sanat tahsiline mahsus olarak bu veçhile açılan dershaneler dahi mekâtibi hususiyeden maduttur.

Madde 2 — Ecnebî cemaat, cemiyet ve şirketlerin kendi namlarına veya muvazaa tarikile mektep açmaları memnudur.

Madde 3 — Hükûmetçe tanınmış Türkiyeli cemaatler tarafından açılan mektepler o cemaate mensup nüfusun sakin bulundukları mahalle veya karyeler dahilinde olmakla beraber vüs'at ve tarzı inşaları ihtiyaçtan fazla olmamak ve gürültüleri mevcut sair mekâtip ile diğer cemaat maabidinden işitilmiyecek derecede uzak bulunmak şarttır.

Madde 4 — Tebeai ecnebiyeden olan efrat mektep açabilmek için mektep açacakları mahallerde devleti metbuaları tebeasından mektebe ihtiyaç gösterecek raddede nüfus mevcut olmak ve o devletlerin memalikinde Türk tebeasının mektep açmasına müsaade usulü cari bulunmak meşrut olacak ve mektep binaları dahi üçüncü maddede münderiç kuyuda tâbi bulunacaktır.

Not: Bu madde hükmü, yabancı okullar yönergesile mefsuhtur. Yabancılar yeniden okul açamazlar.

Madde 5 — Ana mekteplerinden maada zükûr ve inas muhtelit mekâtibi leyliye açılamaz. Müsavi derecede inas mektebi bulunmıyan yerlerde âdâtı milliyeleri müsait olmıyan talibat kabul olunmamak şartile neharî mekâtibi muhtelite açılabilir.

Madde 6 — Lisanı resmînin gayri lisanla icrayı tedrisat olunan mekâtibi hususiyede türkçenin ve Türkiye Tarih ve Coğrafyasının Türkçe olarak Türk muallimler tarafından talim ve tedrisi mecburidir.

Türkçe, sunufu iptidaiyede haftada 4 saatten ve sunufu taliye ve âliyede 2 saattan dun olmıyacaktır.

Not: Türkçe dil ve kültür derslerinin haftalık sayıları ayrıca tespit ve tebliğ edilmiştir.

Madde 7 — Her mektebin bir müdür veya müdiresi olacak ve mektebin müessisi yani mektebi açan şahıs efrattan olup da evsafı lâzımeyi haiz bulunduğu halde müdürlüğü bizzat deruhte edebilecektir. Ancak doktorluk ve dava vekâleti yapanların, memuriyet ve buna mumasil - mektep işlerinde mani - harici meşğuliyeti bulunanların müdürlüğü kabul olunamaz.

Madde 8 — Türkiyeli efrat ve cemaat, cemiyet ve şirketler tarafından açılan mekâtibi hususiyede Maarif Vekâletinden ruhsat istihsal olunmadıkça ecnebî müdür ve müdire, muallim ve muallime ile muavin ve muavine istihdam olunamaz.

Madde 9 — Mektep binaları metaneti lâzımeyi haiz ve kavaidi hıfzıssıhhaya muvafık ve talebenin ahlâk ve sıhhatlerini ihlâl edebilecek mahallere lâakal yüz metre uzak olması lâzımdır.

Madde 10 — Mekâtibi hususiyede kâin bulundukları mahallerin en büyük mülkiye memurları ve maarif müdür ve müfettişlerile sıhhiye müfettişlerinin nezaret ve teftişine tâbidir. İptidaî derecesinde bulunanlar, bunlardan başka Tedrisatı İptidaiye Kanununda gösterilen sair memurin ile mecalisin azası tarafından dahi teftiş olunur.

[*] 1331 yılında tedvin ve neşredilmiş olup halen matbu nüshası kalmamış bulunan bu talimatname alâkadarlarca gösterilen lüzuma binaen dergide bastırılmıştır.

İkinci Fasıl

Tesis ve Küşat Şeraiti

Madde 11 — Mekâtibi hususiye tesisi, evvelemirde ruhsatname istihsaline mütevakkıftır. Bunun için müessisler tarafından baistidaname müracaat olunur. Müessis Türkiyeli ise bu istidaname onun tarafından ve Türkiyeli cemaat ve cemiyet ve şirketlerden biri ise cemaat reisleri veya cemiyet ve şirket müdiri mes'ulleri canibinden valilere (veya müstakil mutasarrıflara) ve tebeai ecnebiyeden ise Maarif Vekâletine ita olunur. Mezkûr istidanameye:

Evvelâ: müessisin isim ve şöhreti ve evsafı mümeyyizei sairesi ve mahalli ikameti ve ecnebi ise hangi devlet tebeasından olduğu,

Saniyen : Mektebin derecesi,

Salisen : Mektebin hangi karye veya mahalde küşat edildiği,

Rabian : Masarifi daimesinin ne suretle tedarik olunacağı,

Hamisen: Mektebin zükûr veya inasa mahsus olduğu,

Sadisen : Mektebin leylî veya neharî olduğu,

dercedilecek ve atiyüzzikir evrak dahi merbut olacaktır: Müessisin nüfus tezkeresinin sureti musaddakası ve ecnebi ise tabiiyetini müş'ir vesikasının mensup olduğu konsoloshanece musaddak sureti ve hüsnühal varakası. İşbu istidaname ile merbutatı Maarif İdaresile Meclisi İdarece bittetkik muvafık görüldüğü takdirde ruhsatnamesi Maarif İdaresince imlâ ve tahtim ve vali [veya gayri mülhak liva mutasarrıfı] tarafından tasdik edilerek müessise teslim olunur. Müessisi tebeai ecnebiyeden olan mekteplere ait istidanameler vekâleti müşarünileyhaca esbabı mucibe dermeyanına lüzum görülmeksizin reddedilebilir. Esasen şayanı kabul görülen istidanameler hakkında mahallerinden bilistilâm alınacak cevap üzerine tetkikatı lâzime bilicra muvafık görüldüğü surette ruhsatnameye müteallik muamelenin ifası vekâleti müşarünileyha tarafından mahallerine bildirilir.

Madde 12 — Müessisler ruhsatname istihsal ettikten sonra mektebin idaresini bizzat deruhde edip etmiyeceklerini ve deruhde etmiyecek oldukları takdirde tayin edecekleri müdiri mes'ulü ve mektebi hangi binada küşat edeceklerini mübeyyin makamı vilâyete [veya gayri mülhak liva mutasarrıflığına] bir beyanname ita ederek mektebin küşadı ile icrayı tedrisat için mezuniyet talep edeceklerdir.

İşbu beyannameye atideki evrak raptolunacaktır:

Evvelâ: Mektep ittihaz olunacak binanın mektebe elverişli ve metaneti lâzime ve şeraiti sıhhiyeyi haiz olduğuna ve nekadar talebe istiabına müsait bulunduğuna dair tabip ve mimar raporu;

Saniyen: Müdiri mes'ul ile muallimliklere intihap olunan zevatın isim ve şöhret ve mahalli ikamet ve neş'etlerini mübeyyin bir cetvel ile derecei tahsillerini mutazammın şahadetname veya ehliyetname sureti musaddakası ve hüsnühallerini müş'ir mukim oldukları mahalleden veya en son müstahdem oldukları idareden ve tebeai ecnebiyeden iseler zikrolunan vesaikten başka tâbiiyetlerini mübeyyin Konsoloshanelerinden musaddak birer vesika,

Salisen: Müdiri mes'ulün imzası altında mektebin talimatı dahiliyesi ile tedris edilecek ulûm ve fünunun müfredat ders programı,

Rabian: Lisanı resmî ile tedrisat icra edilecek mekteplerde her sınıfta tedris olunacak kitapların ve müelliflerinin isimlerini ve mahalli tabılarını mübeyyin kezalik mumza bir cetvel. (Mekâtibi âliye ve tâliyede programa muvafık olmak üzere istiktap suretile tedris olunacak dersler dahi bu cetvelde irae edilecektir.);

Hamisen: Lisanı resmînin gayri bir lisan ile tedrisat icra edilecek mekteplerde her sınıfta okunacak kitapların ve müelliflerinin isimlerini ve mahalli tabılarını mübeyyin cetvel ile beraber kitaplardan birer nüshası.

İşbu beyannamenin 5 fıkrasından her birine ait mevad hakkında Hükûmeti mahalliye ve Maarif İdaresince usulü dairesinde tetkikat ve tahkikatı mukteziye ledelicra muvafık görüldüğü takdirde muamelei kaydiyei esasiyesi ifa edilmekle beraber evvelce müessis namına verilmiş olan ruhsatnamedeki mahalli mahsusa «..... kâin .... numaralı binada tedrisata mübaşeret edilmek üzere ..:.. tarihinde müdiri mes'ul .... ye mezuniyet verilmiştir.» ibaresi yazılacak, ziyri ruhsatname kısmında olduğu gibi tahtim ve tasdik olunur. Müdiri mes'ulü ecnebi olan mektepler için beyanname münderecatı hakkında mahallerince yapılacak tetkikat ve tahkikata ait evrakın bu baptaki mütaleai mahalliyeyi havi tahrirata leffen berayı tetkik Maarif Vekâletine irsali ve Vekâleti müşarünileyhadan alınacak cevap üzerine mahallerince mezuniyet muamelesinin ikmali lâzımdır.

Madde 13 — Tedrisata mezuniyet istihsali tarihinden itibaren iki sene zarfında bilâ mazeret mektep küşat edilmezse ve küşadından sonra bilâ mazeret mütemadiyen iki sene tatil edilirse ruhsatname istirdat ve iptal olunur.

Madde 14 — Bir şahış müteaddit mektep tesis edilebilir, fakat bir kimse birden ziyade mektebe müdiri mes'ul olamaz.

Madde 15 — Türkiyeli cemaat ve cemiyet ve şirketler tarafından açılan mekteplerde bu eşhası maneviye müessis sıfatını haiz olup her bir mektep için bir müdiri mes'ul irae edilecek ve ruhsatname bu müdiri mes'ul namına tanzim ve ita kılınacaktır.

Madde 16 — Birinci maddenin fıkrai saniyesinde münderiç dershanelerden ameleye ve çıraklara ve sinni tahsili geçmiş olan kimselere ve makine ile kopye usulünü tahsil edeceklere velhasıl bu kabil malûmat iktisabına mahsus olan ve müddeti tahsiliyesi iki seneyi mütecaviz bulunmıyanların müdiri mes'ulleri 11,12 nci maddelerde beyan kılınan istidaname ve beyanname ahkâmını tamamile ifaya mecbur olmayıp olbaptaki istidanameye müdiri mes'ulün isim ve şöhreti ve evsafı mümeyyizei sairesi ve mahalli ikameti ve ecnebi ise hangi devlet tebeasından olduğu ve dershanenin hangi karye ve mahalde küşat edileceği ve tedrisatın neden ibaret olacağı hususlarının derci ve müessisin nüfus tezke-

(Devamı var)

KARARLAR:

Talim ve Terbiye Heyeti Kararı

Karar sayısı: 94
Karar tarihi: 25-VII-1941

ÖZET: Galatasaray Lisesinin Fen Şubesinde okutulacak Psikoloji dersi hakkında.

Galatasaray Lisesinin dördüncü sınıfında okutulan ve yalnız Edebiyat şubesine münhasır tutulmuş olan Psikoloji dersinin, bağlı programa göre Fen şubesinde de okutulması ve bu maksatla Fen şubesindeki Felsefe saatlerinin üçten dörde çıkarılması uygun görülerek işin Vekillik makamına arzı kararlaştı.

Galatasaray Lisesinin dördüncü sınıf Fen şubesine mahsus Psikoloji programı

Psikolojinin mevzuu - Psikolojik vakıaların karakterleri - bu vakıalar nasıl tetkik olunabilir: Usuller hakkında kısa malûmat.

Şuur ve dimağ.

Zihnî hayat: İhsas ve idrâk - Hayâl - Hafıza - Fikirlerin tedaisi - Dikkat ve teemmül - Tecrit ve tamim - Hüküm ve Muhakeme - Yaratıcı muhayyile - İşaretler ve dil - Akıl ve akli prensipler - Dış âlem hakkında bilgimiz nasıl teşekkül eder?

Teessürî hayat: Temayüller - Haz ve elem - Heyecanlar - İhtiraslar - Sempati - Taklit.

Hareki ve amelî hayat: Beşerî faaliyetin muhtelif tarzları - Refleksler - İnsiyaklar - İtiyatlar - İrade - Seciye.

Şahsiyetin teşekkülü: Ben.

TAMİMLER:

HUSUSÎ MEKTEPLER MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 9/2950

31/VII/1941

680

ÖZET: Talebe dosyaları hakkında.

65 sayılı Tebliğler Dergisile neşredilen 368 sıra numaralı tamime ektir:

Hususî Türk, azınlık ve yabancı okullarından resmî okullara ve üstüste iki yıl aynı sınıfta kaldıkları için ayrılıp ta durumları İmtihan Talimatnamesinin 44 üncü maddesinin b paragrafının birinci cümlesine uyanlar da dahil olduğu halde resmî okullardan hususî Türk azınlık ve yabancı okullarına nakleden talebelere ait dosyaların, talebelerin ayrıldıkları okullarca, girdikleri okullara devredilmesi uygun görülmüştür. Gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Maarif Vekili
K. E. *Hasan - Âli Yücel*

SEFERBERLİK MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 8022/5-300

6/VIII/1941

681

ÖZET: Askerlik kanununun değişen 35 inci maddesinin C. fıkrasına ilâve olunan bazı hükümler H.

Askerlik kanununun 3920 sayılı kanun ile değişen 35 inci maddesinin C. fıkrasına bazı hükümler ilâvesi hakkındaki 4092 sayılı kanun aşağıya çıkarılmıştır [*]. Olgunluk imtihanlarında muvaffak olamıyanlar hakkında bu kanuna tevfikan aşağıdaki şekilde muamele yapılması Millî Müdafaa Vekâletinden 18/Temmuz/1941 tarih ve 24961/21352 sayılı tamimle ilgililere tebliğat yapılmış olduğundan bilgi edinilmesini dilerim.

Maarif Vekili
M. B. *Hasan-Âli Yücel*

1 — Son yoklama zamanında liseyi bitirmiş oldukları halde yüksek bir mektebe girebilmek için vermek mecburiyetinde oldukları Olgunluk imtihanında muvaffak olamadıkları anlaşılanların askerliklerine karar verilir ve sevkleri bir yıl geciktirilir.

[*] 4092 sayılı bu kanun Derginin 213 üncü sahifesindedir.

Bu bir yıl içinde olgunluğunu vererek yüksek bir mektebe girdiklerine dair mektep idarelerinden vesika getirirlerse askerlik meclislerince kanunun 35 inci maddesinin (C) fıkrası hükmüne tâbi tutularak ertesi seneye bırakılırlar. Muvaffak olamıyanlar zamanında sevkolunurlar.

Son yoklama sırasında Olgunluğunu vermiş ve fakat kabul zamanı olmadığından dolayı yüksek bir mektebe girememiş olanların askerliklerine karar verilir. Bunlar o senenin birinci kânunun sonuna kadar yüksek bir mektebe girerek vesika ibraz ederlerse, evvelki karar idare heyeti kararı ile düzeltilerek ertesi seneye bırakılırlar. Bu suretle yüksek bir mektebe giremiyenlerin arkadaşları sevk edilmemiş ise haklarında bekaya muamelesi tatbik olunur.

2 — Olgunluk imtihanlarında muvaffak olmadıklarından dolayı askerliklerine karar verilmiş olduğu halde her ne sebebe mebni ise şimdiye kadar hazırlık kıtasına sevk edilmemiş olanlar 31/Birincikânun/1941 tarihine kadar yüksek bir mektebe girerek vesika gösterirlerse askerlik meclisi veya idare heyeti kararı ile muameleleri düzeltilerek kanunun 35 inci maddesinin (C) fıkrası hükmüne göre ertesi seneye bırakılırlar.

SEFERBERLİK MÜDÜRLÜĞÜ

Sayısı: 8022/5-899

6 - VIII - 1941

682

Özet:
Ankara Devlet Konservatuvarı talebelerinin tahsil derecesi durumları hakkında.

1 — 3829 sayılı kanunla teşkilâtı tanzim edilen Ankara Devlet Konservatuvarı Talimatnamesi mucibince, Orta; Lise ve Yüksek derecesi de olmak üzere üç tahsil devresini ihtiva eden ve tafsilâtı aşağıdaki listede gösterilen muhtelif şubelerden mürekkep meslekî bir tahsil müessesesidir.

2 — Bu müessesenin Lise ve Yüksek Okul derecesinde tanınan şubelerinden mezun talebeleri yedek subay olmak hakkını haizdirler.

3 — Konservatuvarın her şubesinde okumakta olan talebeler tahsilleri devam ettiği müddetçe askerlikten tecile tâbi tutulurlar.

Gereğinin buna göre yapılmasını dilerim.

M. B.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

MÜZİK KISMI	Ortaokula muadil olan devreler	Liseye muadil olan devreler	Yüksek okula muadil olan devreler
Nefesli ve Vurma Sazlar Şubesi	Başlangıç devresi. (İhzarî Sınıf, sınıf 1, 2, 3)	Orta devre. (Sınıf 1, 2, 3)	. . . .
Piyano Şubesi	» » (» » » 1, 2, 3)	» » (» 1, 2, 3)	. . . .
Org Şubesi	» » (» » » 1, 2, 3)	» » (» 1, 2, 3)	. . . .
Harp Şubesi	» » (» » » 1, 2, 3)	» » (» 1, 2, 3)	. . . .
Yaylı Sazlar Şubesi	» » (» » » 1, 2, 3)	» » (» 1, 2, 3)	. . . .
Şan Şubesi	. . . .	» » (İhzarî sınıf, sınıf 1, 2, 3) (Koro Muganniliği devresi, sınıf 1, 2, 3)	Konser Muganniliği devresi (Sınıf 1, 2, 3)
TEMSİL KISMI			
Opera Şubesi	. . . .	Orta devre (İhzarî sınıf, sınıf 1, 2, 3)	Opera Muganniliği devresi (Sınıf 1, 2, 3)
Tiyatro Şubesi	. . . .	Tiyatro devresi (İhzarî sınıf, sınıf 1, 2)	Tiyatro Yüksek devresi (Sınıf 1, 2)

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1 Ayrıldı	2 N. Aras	3 [illegible]	4 [illegible]	5 [illegible]
6 Hasta	7 N. Durukul	8 [illegible]	9 [illegible]	10 [illegible]
11 Ayrıldı	12 [illegible]	13 [illegible]	14 Ayrıldı	15 [illegible]
16 [illegible]	17 [illegible]	18 İzinli	19 [illegible]	20 [illegible]
21 İzinli	22 [illegible]	23 Hasta	24 [illegible]	25 İzinli
26 [illegible]	27 [illegible]	28 Askere	29 [illegible]	30 S. Bekar
31 Ayrıldı	32 [illegible]	33 [illegible]	34 [illegible]	35
36	37	38	39	40

Maarif Matbaası — Ankara